

Princip magnetického záznamu

Obrázky: IBM, Hitachi

1

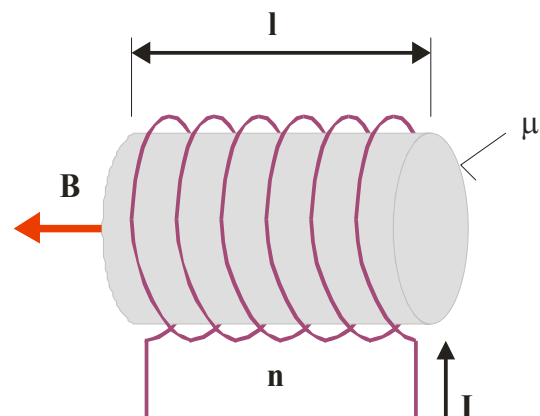
Magnetické materiály (1)

$$\vec{H} = \frac{n \cdot I}{l}$$

$$\vec{B} = \mu \cdot \vec{H}$$

$$\mu = \mu_0 \cdot \mu_r$$

$$\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \quad [N \cdot A^{-2}]$$

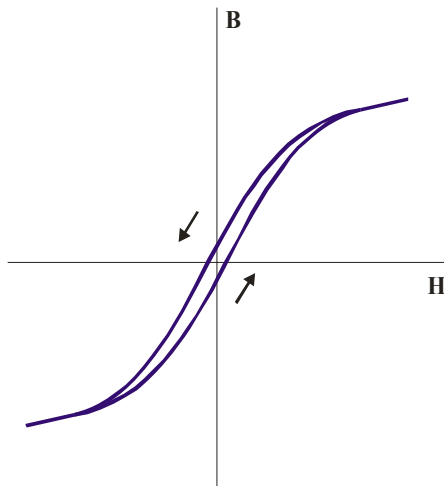
Diamagnetické materiály: $\mu_r < 1$ (Au, Cu)

Paramagnetické materiály: $\mu_r > 1$ (Al)

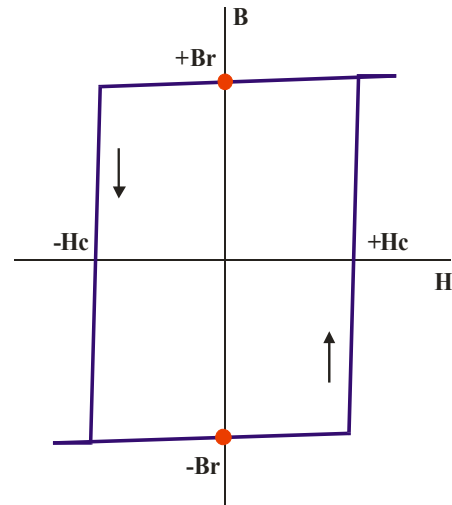
Feromagnetické materiály: $\mu_r \gg 1$ (Fe, Ni, Co, ferity)

2

Magnetické materiály (2)

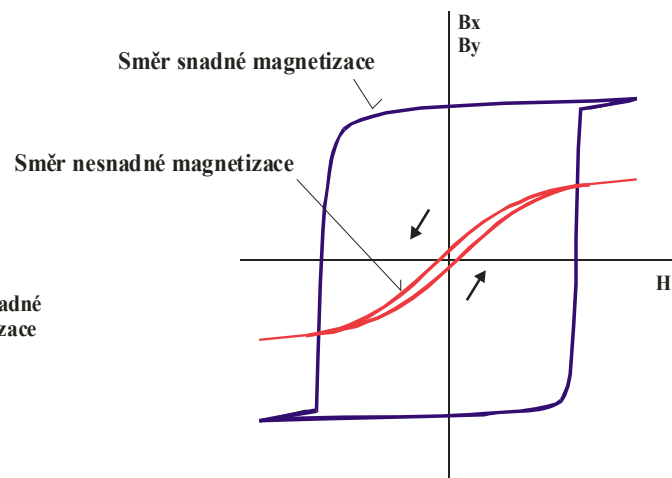
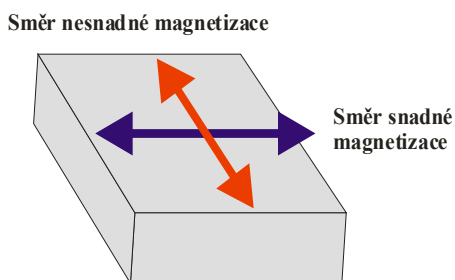
Hysterezní křivka magneticky měkkého materiálu

Hysterezní křivka magneticky tvrdého materiálu
(pravouhla hysterezní smyčka)

3

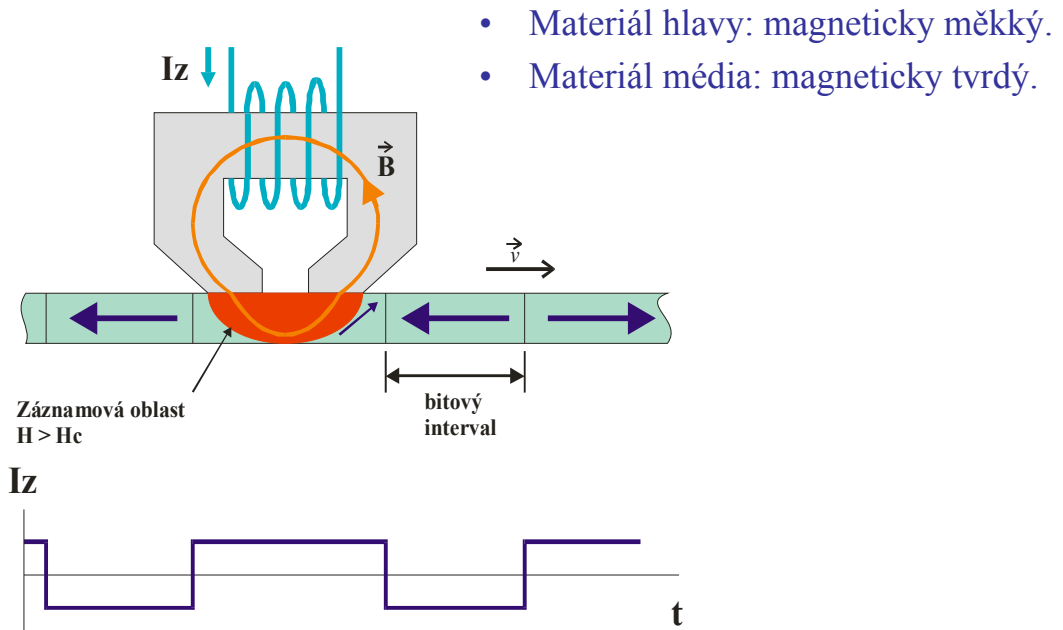
Magneticky orientovaný materiál

Hysterezní křivka magneticky orientovaného materiálu

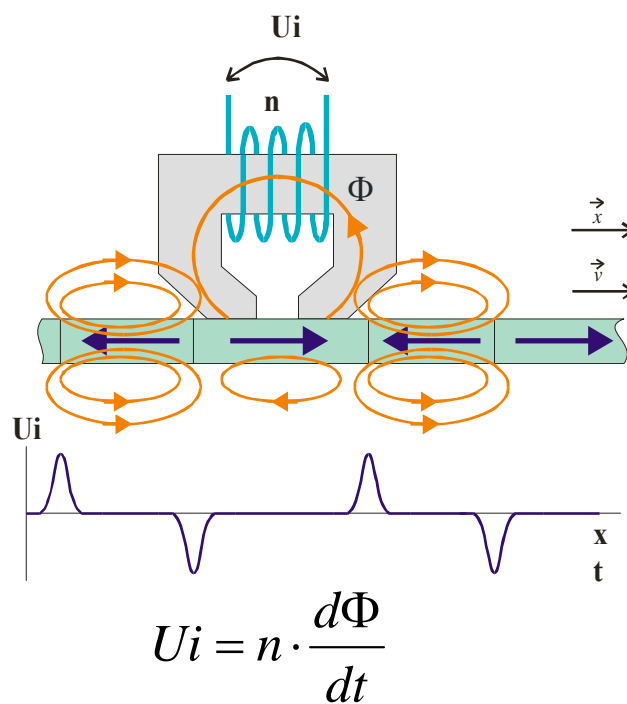
4

Zápis dat na magnetické médium

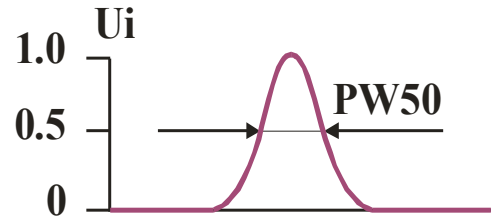
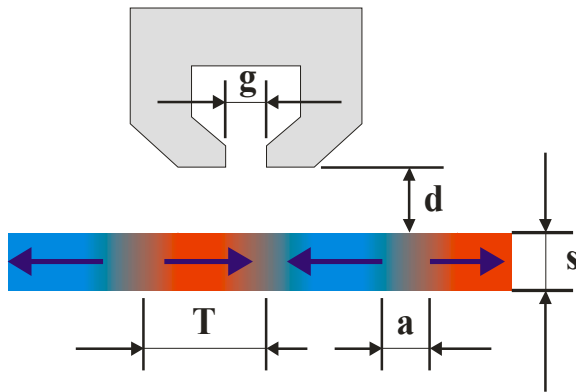
5

Čtení dat indukční hlavou

6

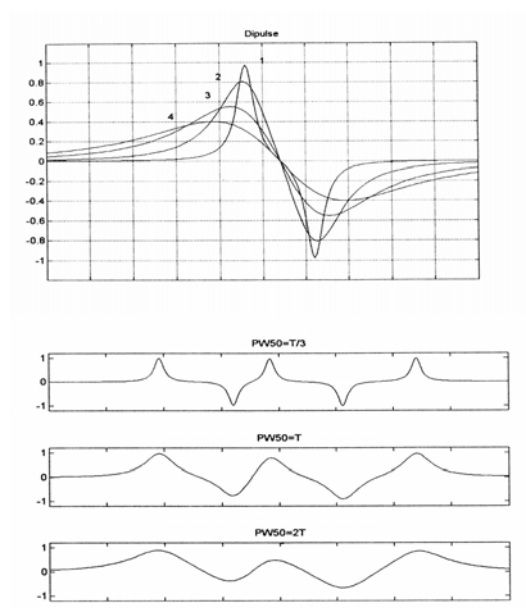
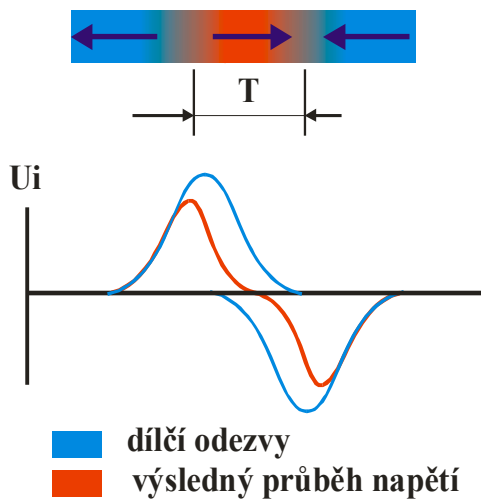
Tvar indukovaného pulsu

$$PW50 = \sqrt{g^2 + 4(a + d) \cdot (a + d + s)}$$

Pozn: Pro délkové a časové údaje platí vztah $x = v \cdot t$
kde v je rychlost pohybu média.

Tvar odezvy na „dipuls“

Pro zvýšení podélné hustoty záznamu (zkrácení T) je nutné

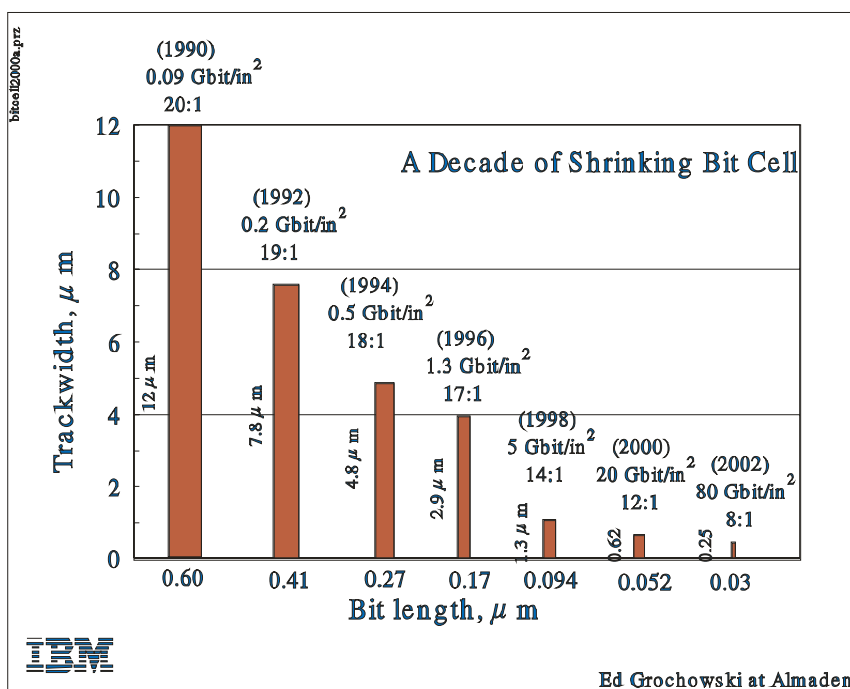
- Zmenšit šířku šterbiny (g) magetické hlavy
- Zmenšit tloušťku média (s)
- Zmenšit vzdálenost hlavy od povrchu média (d)

Důsledek: menší napětí indukované v hlavě

⇒ Další požadavky:

- Vyšší remanentní indukce
- Účinnější čtecí hlavy

Rozměry záznamové oblasti pro různou hustotu záznamu

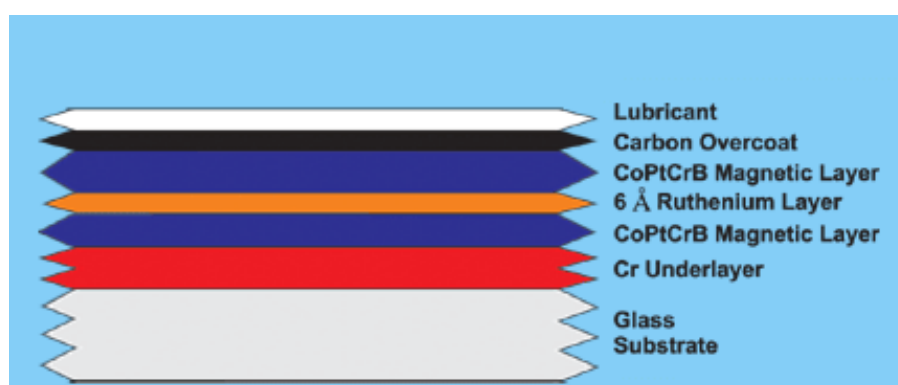

Magnetické vrstvy

- Tlusté vrstvy (polevové) na bázi Fe_2O_3
  - 20 – 40% Fe_2O_3 v pojivu (polymer).
  - přísada materiálů pro zvýšení vodivosti (odstranění el. náboje), zlepšení kluzných vlastností, chemickou stabilizaci.
  - Nanášeny ve vrstvě cca 0.1- 1.0 μm na podložku (Al slitiny pro HD, polyester pro FD a pásy).
- Tenké vrstvy (kovové)
  - Vrstvené materiály na bázi kovů (Co, Cr, Pt, Fe).
  - Nanášené naprašováním ve vrstvě řádově 0.01 μm .
  - Na povrchu krycí vrstva (C) a mazací vrstva (perfluoropolyether PFPE).

11

Řez záznamovou vrstvou pevného disku

Přibližná tloušťka vrstev (podle Fujitsu Sci. Tech.) :

Kluzná vrstva	PFPE	1 nm
Krycí vrstva	C	3 – 5 nm
Záznamová vrstva	Co-Pt-Cr-B	10 – 15 nm
Záznamová vrstva	Co-Pt-Cr-B	5 nm
Podkladová vrstva	Cr	50 – 150 nm

12

Záznamové a čtecí hlavy

- „Klasická“ feritová hlava

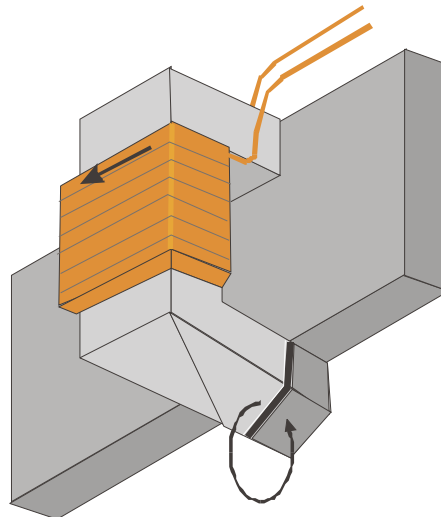
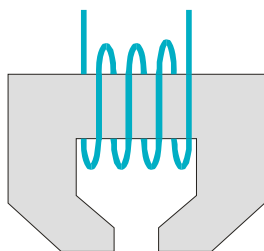
Vyrobena opracováním monokrystalu Fe_2O_3

Vinutí 20 – 30 závitů Cu vodiče

Úpravy pro zlepšení vlastností:

- MIG hlava (Metal In Gap)

Použitelná pro šířku štěrbinu $\sim 1\mu\text{m}$

13

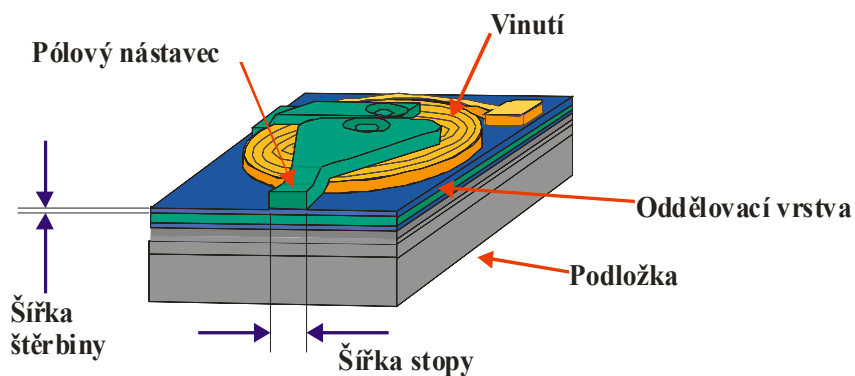
Záznamové a čtecí hlavy

- Tenkvrstvá hlava

Vyrobena nanášením/leptáním jednotlivých vrstev

Šířka štěrbinu je dána tloušťkou oddělovací vrstvy

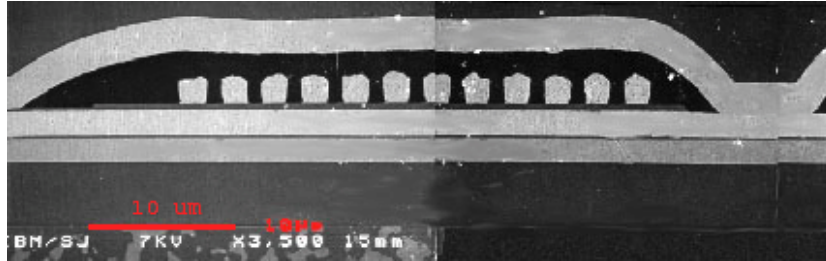
Použitelná pro šířku štěrbinu do $\sim 0.01\mu\text{m}$

Tenkvrstvá hlava

14

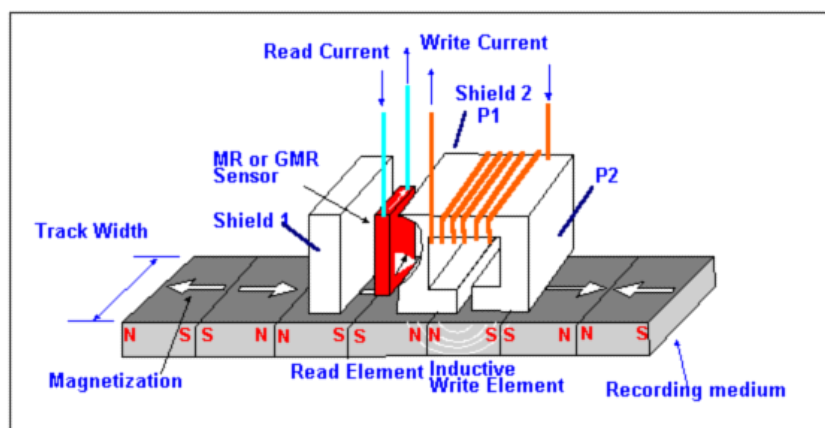
Řez tenkovrstvou hlavou

15

Magnetorezistivní hlava

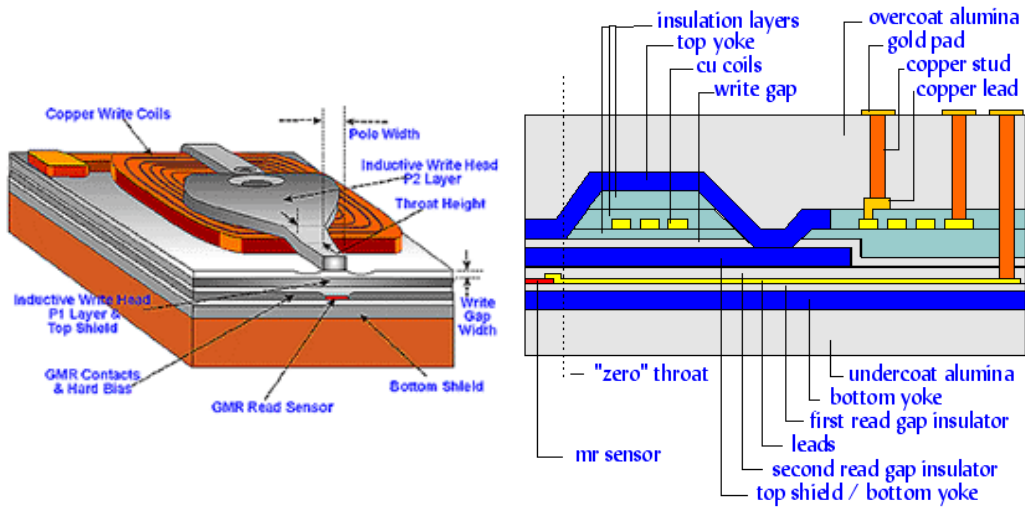
- Pouze pro čtení
- Obvykle vyrobena tenkovrstvou technologií spolu s indukční zápisovou hlavou
- Novější konstrukce - GMR

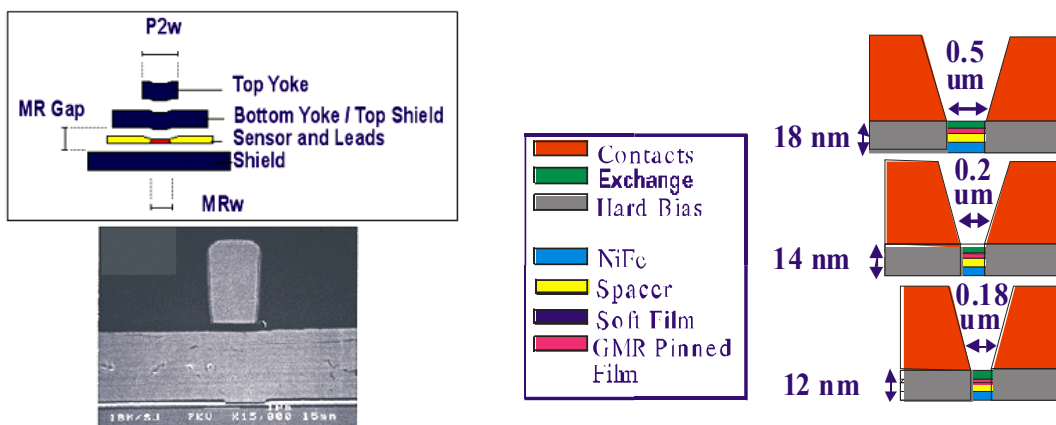
16

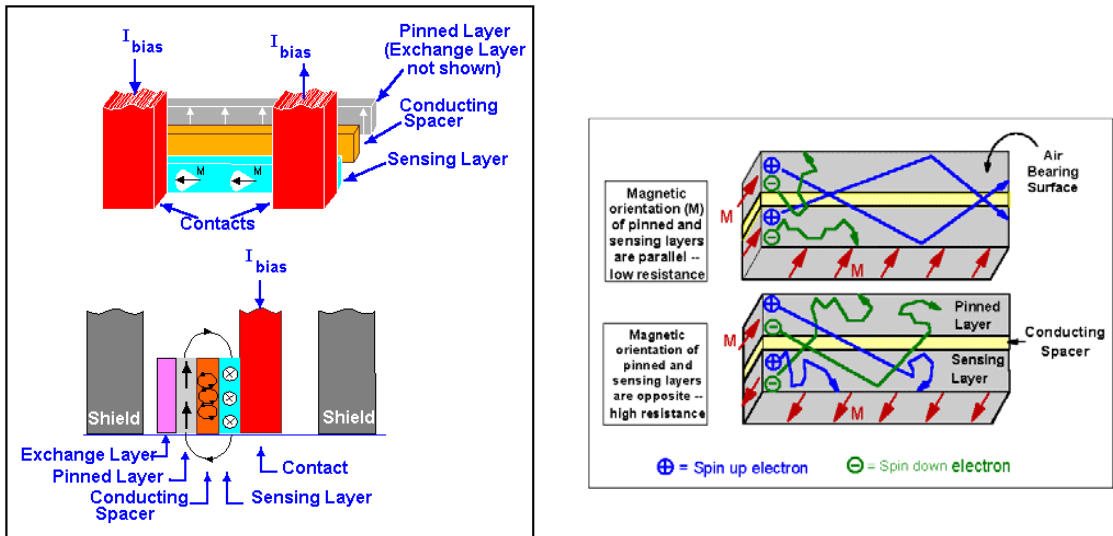
Detaily magnetorezistivní hlavy (1)

Detaily magnetorezistivní hlavy (2)

Princip magnetorezistivního senzoru GMR

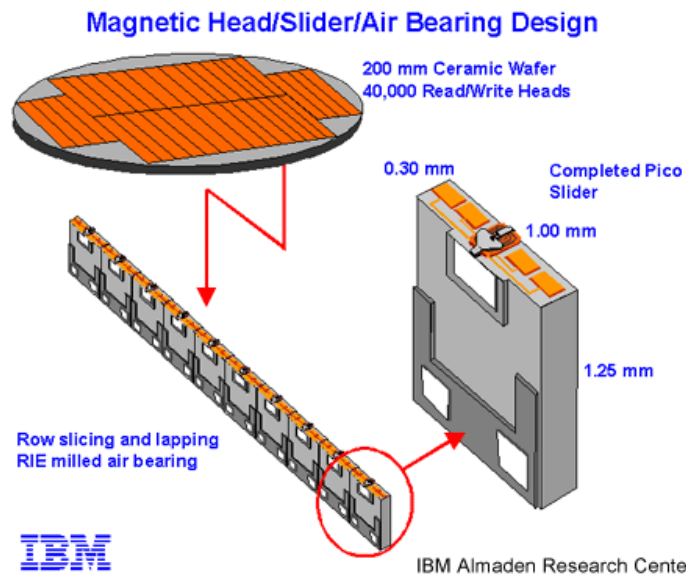

Spin elektronu ve směru mag. pole – snadnější pohyb ⇒ menší odpor

Spin elektronu v opačném směru než mag. pole – nesnadný pohyb ⇒ větší odpor

Výroba MR hlav

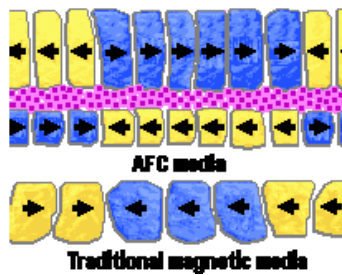
- Technologie podobná výrobě IO

Nová média a způsoby magnetického záznamu

- Při zkrácení bitového intervalu se projevuje superparamagnetický jev.
- Možná řešení:

Médium se dvěma vrstvami

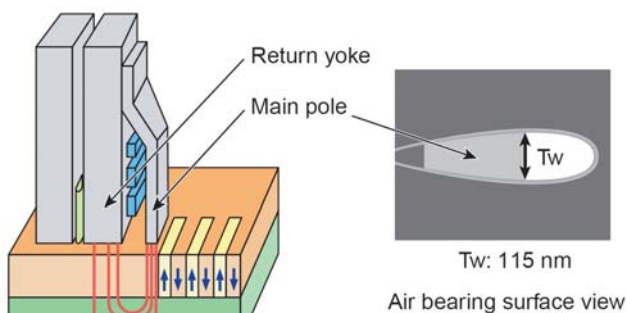
Médium se „vzorovaným“ povrchem

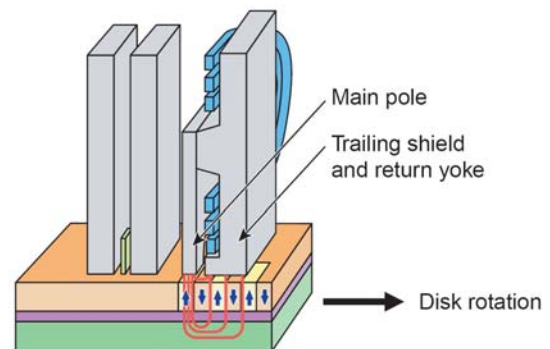
21

Nová média a způsoby magnetického záznamu

- Vertikální záznam

(a) Type1: Conventional single pole head

(b) Type2: Shielded pole head

22